

ULTIMA HORA

INFORMACIÓ • CRÍTICA • REPORTATGE

Aquí, pàgina 8:

El "Marqués de Comillas", hospital de sang

ELS FUSELLS, AL FRONCI

(Llegiu informació a la pàg. 5) (Centelles)

Els feixistes de Zamora i Salamanca es llançaren al carrer al crit de Visca la República! i Visca Azaña!

UN VISCA A LA LLIBERTAT QUE COSTA LA VIDA

Madrid, 28. — Es coneixen alguns detalls de com s'inicià i es portà a cap la sublevació feixista a Zamora i Salamanca.

El dia 19 de juliol sortiren al carrer els oficials traïdors, al davant de les seves tropes. Enfront dels soldats, els oficials donaven visques a la República i a Azaña, que els soldats respondien amb entusiasme molt d'ellos alzaven els punys.

Amb tot, a Salamanca, quan s'inicià el moviment, amb característiques idèntiques a les de Zamora, hi hagué un ciutat que donà un visca a la llibertat, que li costà la vida. Els soldats s'estrenyaren d'aquest fet, però les pistoles dels oficials els obligaren a seguir endavant, dient

que una cosa era la República i Azana i una altra la llibertat, causant l'anarquia que imperava a Espanya i que els veien obligats a exterminar.

A Salamanca, quan foren presos tots els punts estratègics, igual que a Zamora, els feixistes sortiren al carrer amb els seus uniformes i començaren les detencions.

A Zamora foren afusellats Pereda, president del Partit Comunista, i el president de l'Agrupació Socialista. Ambdós foren executats al camp d'esports de la caserna.

Un dia arròs Cabanelles a Salamanca i pronuncià un discurs per rádio. Des de Salamanca pensava

sortir cap a Galicia, però els ferrovianaris de la Companyia de l'Oest volaren la línia entre Zamora i Astorga.

En ambdues ciutats hi ha un tiroteig continu, de vegades molt intens, puix que els republicans i els feixistes hostilitzen els feixistes.

Els soldats que, passats als nostres rengles, expliquen aquests fets, són Francesc Maroto, Secundino Gómez i Dionis Solistana. Afegeixen que sortiren de Zamora amb la unitat a la qual pertanyien, amb direcció a la Serra, i a deu quilòmetres d'El Espinar, figurant en un escamot matut per un capità, entre els pins que voregen la carretera, trobaren

un fort nucli de forces. A uns quinze metres de distància s'aturaren parlaren amb ells, puix que els suposaven addictes.

El capità feixista els preguntà qui eren; i com que els altres contestaren que pertanyien al «Battallón de Aceros», s'ordenà fer foc contra ells; però ni un sol soldat disparà. Únicament ho feren dos caporals i el capità. Després foren vistos morts els dos caporals.

Acabaren dient que si els feixistes no es passaren als lleials no perquè se'n havia dit pels feixistes que tots els soldats que es passaven a les forces addictes al Govern eren afusellats.

Els minaires de González Peña destrocen dues columnes rebels enviades per Mola

Madrid, 28. — Se sap que les dues columnes organitzades per Mola per a avançar cap a Astúries, una es formà a Galícia i una altra a León. Són les que avançaren per Luarca i Puerto de Leiteirogo.

González Peña disposà que se les deixés avançar fins a arribar a un

terreny propici per a establir la barraera infrangible per a una columna relativament nombrosa. Així es féu i en arribar a les zones abruptes de Caredo pel Nord i de Viteriegos pel Sud, l'avancada de la columna completa ha estat impossible. El desenllaç es veurà molt aviat.

L'AVANÇ DE LA COLUMNA PEREA

Oviedo ha estat bombardejat etínicament

Madrid, 27. — Es veritablement memorable d'elogiar l'actuació de l'aviació lleial en elements i en homes a la rebuda.

Precisament avui diversos avions de bombarder lleials han volat sobre Oviedo i en una forma matemàtica han collocat sobre els edificis on es resistien els feixistes, vuitanta cinc bombes, la majoria d'unes quinzenes de 100 quilos que han causat desferpes immensos i gran nombre de baixos.

Han estat un dels bombardaments sofrits per Oviedo més fortificats.

També mereix destacar-se una altra notícia d'extraordinari interès. Així, encara després d'haver perdut forces feixistes les posicions que a Navarra ocupen les forces del comandant Perea; i els rebels sofriren fort castig que deixaren abandonats mes de cent cadàvers i gran quantitat de material de guerra, que han estat recollit avui, perquè a mitjan vista de l'obscuritat, era difícil fer el reconeixement.

Els sublevats, han quedat tan malparats del resultat d'aquesta acció, que abandonaren les seves millores posicions, que aquest matí han estat ocupades per les forces de la columna del comandant Perea que han efectuat una marxa de molts quilòmetres de gran valor estratègic.

També hem de remarcar la brillant actuació de les forces que ahir infligiren una terrible derrota als carlistes i feixistes navarresos, que en l'hora intent de prendre Irún foren rebutjats de tal manera que, a més de diversos centenars de baixos,

"LOS AGUILUCHOS"

Aquesta tarda, a les dues, ha quedat formada davant la Caserna Miguel Bakunin, a Pedralbes, la columna organitzada pel comandà Joan García Oliver, «Los Aguiluchos».

Ha començat la desfilada amb tota majestuositat, adreçant-se a l'Estat de l'Nord per a emprendre el camí de Sarrià.

La columna és integrada per dos mil milicians, convenientment equipats, pertanyents a les Milícies C.N.T. i F.A.I.

Una escena recollida al front. Abans de dinar, el coronel Villalba i el capità Medrano (assegut), conversen amb els oficials milicians. Ni un moment de descans, ni una imprevisió... A l'esquerra, dret, el company periodista i pilot civil Marian Foyé, que actua a les esquadres d'enllaç del front aragonès (Foto Centelles)

L'acció decisiva sobre Osca no es farà esperar

Alcalà del Obispo, 28. — (A les 4'30. Del nostre corresponsal especial Josep Ayamai-Serra.) — No direm res sobre novetat al front, però si tranquil·litat en totes les avançades.

Ahui hem recorregut diversos fronts de la línia nord sobre Osca. La Cassila de Siétamo, Sipau, Santa Eulàlia, Alcalà del Obispo i Alveró Alto. En totes aquestes poblacions les nostres columnes estaven ocupades en la tasca de fortificació. Malgrat la proximitat d'Osca, l'enemic no s'atreveix a sortir del seu cau,

ja que sap que això significaria un greu perill per a ell. Tan aviat com abandonés la seva posició, seria atacat i derrotat. A Alcalà del Obispo el soldat Mas ahir va aconseguir apoderar-se de 300 capes de bestiar del poble d'Olá. Aquest mateix soldat va fer durant la nit passada un altre servei important. S'observava que en el camp enemic es feien senyals iluminosos, als quals respondien els que es trobaven fora de la població. Hom pogué localitzar el lloc dels senyals i procedí a la detenció, al seu do-

micili, d'un vell anomenat Josep Teiro de Escartín. Hi trobaren llanternes per a senyals.

Hom posà vigilància en aquest lloc i fou detingut Julià Colomer, el qual havia auditjat alia amb la intenció de parlar amb el propietari de la casa. Aquest, en presència d'un pergent, i després d'un minutós interrogatori, acabà per confessar que amb un nébot seu havia celebrat una entrevista, en la qual informaren un pèdrol caminer arribat d'Osca sobre les

posicions i moviments del bataló que hi ha a Alcalà del Obispo.

Aquest episodi quedaren presoners i foren traillatats tot seguit a Barbastro. Allà a Barbastro, hi ha una gran activitat, tant per part de l'alt comandament com per part dels Comitès que actuen conjuntament amb les forces del front.

Tenim notícies que a la banda de Tardienta-Almudèvar, hi ha hagut, de matinada, escaramusses i tirades, i s'han creat canones per ambdues parts.

es situaven al marc de les portes i finestres de les cases i al crit de Mort el fidiximel els tiraven tot el que era a l'abast de les seves mans: pedres, cassoles, oles i grans galeries d'igua bullent.

Rosenberg, el primer embajador de la U.R.S.S. a Espanya, ha arribat a Madrid

Madrid. — Al migdia arribà a Madrid el primer ambajador dels Soviets a Espanya, Marcel Rosenberg. A l'estació fou rebut per representants oficials del Ministeri d'Estat i elements dels partits proletaris i altres representants del Front Popular.

Els diaris, en donar la benvinguda al primer ambajador soviètic, fan remarcar la circumstància que Rosenberg arriba a Espanya quan aquesta lluita amb les armes contra els reaccionaris i rescata la república democràtica.

Fantasmas que comanda el capità Uriarte, relata algunes fets de l'acció d'aquestes forces.

Diu que en una de les últimes matinades es presenta a uns milicians un vei de Carrascalaje, ferit. Presentava dos trets a l'espatlla, i una gran punyalada al ventre.

Afegeix que els incendis són el complement dels assassinats que realitzen els feixistes a aquells pobles.

L'esmentat vei ha dit que els facciosos a Carrascalaje havien assassinat nou companys, una dona i dos nens que a penes tenien quinze anys i després incendiaren les cases de tots ells.

Es vista d'allò les milícies s'apresaren a la conquesta del poble, la qual cosa aconsegueixen després d'un dramàtic cos a cos.

Conquistat el poble de Carrascalaje, alguns sediciosos anaren a refugiar-se a Villar. I després d'estar les nostres forces breus moments a Carrascalaje, es dirigiren a prendre el Villar, la qual cosa aconsegueixen sense que els feixistes oposessin molta resistència.

Significa el fet que per tots els carrers per on entraven els fugids els feixistes, dones, dones i nens, sense cap temor als trets i a les bombes de mà que llançaven els rebels, es situaven al marc de les portes i finestres de les cases i al crit de Mort el fidiximel els tiraven tot el que era a l'abast de les seves mans: pedres, cassoles, oles i grans galeries d'igua bullent.

Als camps de lluita d'Aragó hi ha treballadors de tota Espanya. Heus aquí un brau maire asturià, Manuel Grossi, un dels dirigents de la insurrecció d'octubre a Astúries, membre aleshores del Comitè Executiu Revolucionari, condemnat a mort després, que ara lluita al cap de la segona columna del P.O.U.M., al sector de Leciciena. Els seus milicians l'estimen i l'admiren. Sempre combat, arma al braç, al davant. I quai ha acabat l'acció escriu articles i reportatges per als diaris que tiren al front els obrers que assetgen Osca. I, després d'escriure un article, fa un discurs als camperols, redacta un ban i reparteix les terres dels feixistes entre els pagesos afanats per segles de misèria. Un revolucionari, com en podeu trobar a dotzenes al front d'Aragó i a tots els fronts d'Espanya... (Cama-Sol)

Endavant! Endavant!

Els rebels de Mallorca es repleguen a l'interior de l'illa

Les forces lleials han capturat gran quantitat d'armes i municions

Comunicat del cap de la columna de les Balears a S.E. el President de la Generalitat:

«Aquest matí hem pres els turons que rodegen les nostres posicions, aconseguint dominar des de les altures els plans enemics. Els aviadors i l'artilleria han cooperat magníficament a l'avanc de les milícies i han aconseguit amb èxit els objectius assenyalats, els quals reforçen la nostra situació actual i els futurs avanços.

L'enemic es bat a la desesperada i es repliga cap a l'interior de l'illa abandonant municions, fusells metralladores i cinc metralladores que es troben a poder nostre. Hem fet des incursions de gran audàcia i després de castigar l'enemic hem tornat als nostres fronts. Segueix l'augment de personal civil amb dones i infants que cerquen refugi als nostres renglles. Aquests últims els enviem a Maó. L'esperit de la columna és immillorable. A última hora de la tarda hem desallotjat l'enemic de les seves posicions i ens hem apoderat de dos canons, important carregament de bombes de mà i dos morters, i hem aconseguit també fer presoner un cap dels feixistes, a poder del qual hem trobat detallats informes que acusen una desmorallització total de l'enemic.

El front d'Irun es manté incòlume davant l'atac dels feixistes i legionaris

Hendaia, 28. — La situació al front d'ahir. Les tropes del Front Popular d'Irun continua essent la mateixa conservant les seves posi-

cions. Aquest matí el tiroteig ha estat quelcom fort degut a l'entrada en acció dels legionaris del Terç, els quals han sagut de retirar-se davant el seu foc demetral·ladors dels lleials i abandonat l'objectiu que s'havien fixat: escaar els pendents del cim Turriarte. L'artilleria i l'aviació ha actuat amb gran eficiència.

AUTORITATS ARGENTINES COMPLIMENTEN EL SENYOR COMPANYS

Dia d'audiència del President de la Generalitat

Avui, per ésser dia assenyalat per audiència del President de la Generalitat, l'honorables senyors Lluís Companys, ha passat el matí al seu despatx oficial de la Presidència, un rebuit diverses visites.

Per seu secretari, senyor Moles, ha fet dir als informadors que no tenia notícies d'interès a comunicar als periodistes. El senyor Moles ha atès que havia rebut, en nom del President, la visita del capità de navili senyor Miquel A. Ferrerola, comandant del creuer *25 de maig*, acompanyat del consol general i del consol agregat de la República Argentina, el qual ha estat a complimentar el President, però degut a haver de sa par no li ha estat possible esperar.

Prop de les dues de la tarda ha arribat al Palau de la Generalitat el President del Consell, senyor Joan

Aquesta tarda, el Govern celebra Consell

Els reporters que fan informació a la Presidència del Consell han tingut la satisfacció de saludar el cap del Govern, senyor Casanovas, en el moment que aquest es dirigia a la Generalitat.

—No hi ha res de nou —ha dit el senyor Casanovas—, només que aquesta tarda, a les quatre hi ha

El magistrat Sr. Pérez Martínez, president del Tribunal Popular

Sembla que aquest organisme començarà a funcionar dilluns

Al Jutjat especial s'estan acabant les peces separades que es trien del sumari per la revolta feixista del dia 19 de juliol, per tal de posseir-les al Tribunal Popular, segons disposa el decret de la Generalitat de Catalunya.

Les primeres peces que passen són les que estaven destinades a la jurisdicció militar.

Sembla que per a president d'aquest Tribunal serà designat el magistrat senyor Pérez Martínez, el qual acompanyaran dos lletrats que encara no han estat indicats. De fiscal actuarà el senyor Chorro López, recentment nomenat.

El dilluns, segons se'n ha assegurat, començarà l'actuació d'aquest Tribunal, ja que el procediment amb què actuaria serà urgentíssim.

Seguidament el President del Consell ha pujat a l'automòbil i s'ha dirigit a la Generalitat.

LA NETEJA DE L'AJUNTAMENT

Cent-setanta noves institucions de funcionaris

El Conseller regidor de Governació clats, 2; Enginyer Cap, 1; Oficials primera, 5; Oficials segona, 3; Oficials tercera, 11; Secretaris de Timènia, 2; Escrivans, 17; Erradicants temporers, 10; Ajudants d'escrivants, 2; Ajudants d'igiene, 3; Ajudant de Secció, 1; Capatassos, 5; Sots-capatassos, 1; Encarregat, 1; Seladors, 10; Metges, 5; Agents d'Arbitratge, 6; Afavorad, 1; Administradors, 7; Interventors, 4; Inspectors de línia, 4; Inspectors de Control, 2; Recaptadors, 6; Repartidores, 4; Brigada de Desratització, 1; Maquinista, 1; Fongainer, 1; Ordinacions, 3; Agutells, 2; Oficial de la Guàrdia Urbana, 1; Agents de la policia de tràfic, 6; Agents de la Policia Urbana, 2; Desinfectadors, 2; Mossos de Disposició, 2; Mossos de Mercat, 1; Veterinaris, 3; Conserves, 3; Infermieres, 1; Mestresses, 1; Sots-director de Mercat, 1; Guardia guàrdia, 1; Jubilats, 6; Demògrafs, 3; Informadors, 2; Guàrdies urbans, 3; Professor, 1; Eventual d'Estadística, 1; Bombers, 2; Paletes, 2; Matancers, 2; Lampista, 1. Total: 170.

El senyor Salvador ha estat en què per a decretar aquests cessis, se segueix un estudi tan detingut que el sol constitueix la major garantia que en la decisió no pot haver-hi error ni pot influir passió de cap manera, ja que a més dels assessoraments es compàt amb un veritable control per a resoldre cada un dels casos.

La labor no està encara acabada, ja que en dies successius arribarà examinant-se els antecedents de cada un dels funcionaris.

Aquells als quals afecta el cesa-ràriament acordat són els següents:

Cap de Secció, 1; Caps de Negoci,

La defensa de la vida econòmica del país

Les sucursals del Banc d'Espanya a Catalunya seran controlades per la Generalitat

DECRET

La inclòsible necessitat de defensar la vida econòmica del país requereix la coordinació de totes les activitats bancàries comercials per la qual és indispensable que el Conseller de Finances de la Generalitat exercí el control directe del funcionament de totes les sucursals del Banc d'Espanya a Catalunya.

Per tant, a proposta del Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances i d'acord amb el Consell:

Article primer. Meritx subestilen les circumstàncies motivades per la insurrecció militar, la Conselleria de Finances i la Generalitat controlarà directament el funcionament de les Sucursals del Banc d'Espanya a Catalunya.

Article segon. El Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Barcelona, 27 d'agost del 1938.
LLUIS COMPANY

El Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, JOSEP TARRADELLS

El major èfici de la seva comissió.

Barcelona, 27 d'agost del 1938.

En el seu desplaçament a Catalunya, preveu el nomenament d'un Comissari a la Sucursal de Barcelona i l'assegurament de les seves funcions.

Per tant, a proposta del Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, i d'acord amb el Consell:

Article primer. Es nomenat Comissari de la Generalitat de Catalunya a la Sucursal del Banc d'Espanya a Catalunya, previu el nomenament d'un Comissari a la Sucursal de Barcelona i l'assegurament de les seves funcions.

Article segon. Seran funcions de l'eventual Comissari:

a) Establir i lluitar al Departament de Finances de la Generalitat, dintre del termini de les dotze hores següents a la presa de possessió, la situació general i el liquidat de la Sucursal.

b) Determinar per ell mateix o amb la col·laboració de la Direcció de la Sucursal, la política financer de l'Estatibliment.

c) Controlar i autoritzar totes les operacions i activitats bancàries que proposa la Direcció i, si escau, suspendre l'execució.

d) Dirigir tots els serveis d'Administració i organització de la Sucursal i proposar la Direcció i, si escau, suspender l'execució.

e) Proposar, així mateix, al Departament de Finances les modificacions i alteracions que, per a millor garantia del règim i eficiència dels serveis, hagin de portar a terme.

f) Facultats esmentades no tenen caràcter limitatiu i el Comissari tindrà, en conseqüència, la plena d'autoritzacions necessàries per

Art. 2n. Es nomenat Comissari proposar al Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Decret:

Art. 1r. Mentre durin les circumstàncies creades per la insurrecció militar, s'incorporen a la Conselleria de Finances de la Generalitat, i en dependran directament, les Delegacions d'Hisenda de l'Estat radicades al territori de la Generalitat de Catalunya.

Art. 2n. Es nomenat Comissari proposar al Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Portava pel que es veu, un objectiu ingenu per a complir i ha hagut de fugir vergonyosament, després de veure's obligat a lluir la petita càrrega de homes sobre el camí.

Los facultats esmentades no tenen caràcter limitatiu i el Comissari tindrà, en conseqüència, la plena d'autoritzacions necessàries per

Barcelona, 27 d'agost del 1938.—Lluís Company.

El Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Art. 3n. Es nomenat Comissari proposar al Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Portava pel que es veu, un objectiu ingenu per a complir i ha hagut de fugir vergonyosamente, després de veure's obligat a lluir la petita càrrega de homes sobre el camí.

Los facultats esmentades no tenen caràcter limitatiu i el Comissari tindrà, en conseqüència, la plena d'autoritzacions necessàries per

Barcelona, 27 d'agost del 1938.—Lluís Company.

El Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Art. 4n. Es nomenat Comissari proposar al Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Portava pel que es veu, un objectiu ingenu per a complir i ha hagut de fugir vergonyosamente, després de veure's obligat a lluir la petita càrrega de homes sobre el camí.

Los facultats esmentades no tenen caràcter limitatiu i el Comissari tindrà, en conseqüència, la plena d'autoritzacions necessàries per

Barcelona, 27 d'agost del 1938.—Lluís Company.

El Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Art. 5n. Es nomenat Comissari proposar al Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Portava pel que es veu, un objectiu ingenu per a complir i ha hagut de fugir vergonyosamente, després de veure's obligat a lluir la petita càrrega de homes sobre el camí.

Los facultats esmentades no tenen caràcter limitatiu i el Comissari tindrà, en conseqüència, la plena d'autoritzacions necessàries per

Barcelona, 27 d'agost del 1938.—Lluís Company.

El Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Art. 6n. Es nomenat Comissari proposar al Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Portava pel que es veu, un objectiu ingenu per a complir i ha hagut de fugir vergonyosamente, després de veure's obligat a lluir la petita càrrega de homes sobre el camí.

Los facultats esmentades no tenen caràcter limitatiu i el Comissari tindrà, en conseqüència, la plena d'autoritzacions necessàries per

Barcelona, 27 d'agost del 1938.—Lluís Company.

El Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Art. 7n. Es nomenat Comissari proposar al Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Portava pel que es veu, un objectiu ingenu per a complir i ha hagut de fugir vergonyosamente, després de veure's obligat a lluir la petita càrrega de homes sobre el camí.

Los facultats esmentades no tenen caràcter limitatiu i el Comissari tindrà, en conseqüència, la plena d'autoritzacions necessàries per

Barcelona, 27 d'agost del 1938.—Lluís Company.

El Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Art. 8n. Es nomenat Comissari proposar al Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Portava pel que es veu, un objectiu ingenu per a complir i ha hagut de fugir vergonyosamente, després de veure's obligat a lluir la petita càrrega de homes sobre el camí.

Los facultats esmentades no tenen caràcter limitatiu i el Comissari tindrà, en conseqüència, la plena d'autoritzacions necessàries per

Barcelona, 27 d'agost del 1938.—Lluís Company.

El Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Art. 9n. Es nomenat Comissari proposar al Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Portava pel que es veu, un objectiu ingenu per a complir i ha hagut de fugir vergonyosamente, després de veure's obligat a lluir la petita càrrega de homes sobre el camí.

Los facultats esmentades no tenen caràcter limitatiu i el Comissari tindrà, en conseqüència, la plena d'autoritzacions necessàries per

Barcelona, 27 d'agost del 1938.—Lluís Company.

El Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Art. 10n. Es nomenat Comissari proposar al Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Portava pel que es veu, un objectiu ingenu per a complir i ha hagut de fugir vergonyosamente, després de veure's obligat a lluir la petita càrrega de homes sobre el camí.

Los facultats esmentades no tenen caràcter limitatiu i el Comissari tindrà, en conseqüència, la plena d'autoritzacions necessàries per

Barcelona, 27 d'agost del 1938.—Lluís Company.

El Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Art. 11n. Es nomenat Comissari proposar al Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Portava pel que es veu, un objectiu ingenu per a complir i ha hagut de fugir vergonyosamente, després de veure's obligat a lluir la petita càrrega de homes sobre el camí.

Los facultats esmentades no tenen caràcter limitatiu i el Comissari tindrà, en conseqüència, la plena d'autoritzacions necessàries per

Barcelona, 27 d'agost del 1938.—Lluís Company.

El Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Art. 12n. Es nomenat Comissari proposar al Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Portava pel que es veu, un objectiu ingenu per a complir i ha hagut de fugir vergonyosamente, després de veure's obligat a lluir la petita càrrega de homes sobre el camí.

Los facultats esmentades no tenen caràcter limitatiu i el Comissari tindrà, en conseqüència, la plena d'autoritzacions necessàries per

Barcelona, 27 d'agost del 1938.—Lluís Company.

El Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADELLS

Art. 13n. Es nomenat Comissari proposar al Conseller d'Economia i Serveis Públics, Interi de Finances, Josep TARRADE

El que duen ELS DIARIS AVUI

"L'entrebatament de la llibertat d'accio
en els diversos fronts seria una cosa fatal"

LA HUMANITAT inserí un interessant article de Rovira i Virgili: «El senyor Prieto — diu — demana la unitat de comandament en les forces antifeixistes. La seva tesi és plausible si vol significar la necessitat de coordinar les operacions militars dels fronts mitjans. No ho seria tant el volgues significar la perdiu d'aquest marge de llibertat d'accio dels commandants diversos que es exigeix per la disconvenia i per la llunyania geogràfica del front.

"La catàstrofe que han provocat els sepultarà!"

LA VANGUARDIA afirma la seva convicció que Espanya les ganharà la guerra a esos generals que vivian y prosperaven a costa del país, contra el cuius nati vuelto las armas que estan les naus esculpidas. Son capaces los generales tacuços de semir el suelo de su patria de ruinas y cadáveres, pero no de vencer al pueblo español levantado contra ellos. El pueblo vencera a esos estrategas, cuyas victorias más notables las han conseguido sobre el presupuesto

"Les operacions militars han de tenir un pla de conjunt"

SOLIDARIDAD OBRERA diu que ha estat un gran èxit la formació d'un Comitè Regional de Milícies Antifeixistes integrat per totes les ideologies socials y polítiques de Catalunya, destacant cada una de elles a los homes més coneguts, representatius y capacitats de los estaments polítics y socials. La tècnica de esta formació està dando resultats maravillosos, porque todo el mundo tiene de cua en las disposicions que de conjunt puedan tornar, con respecto a la guerra sus resultants.

"Cal organitzar un comandament únic!"

TREBALL es partidari del comandament únic. Demana «coordinació que permet amb un comandament únic (Comitè, estat Major, com sei dugu), però comandament únic que permeti atacar, segons les necessitats, a dos o tres o a tots els fronts a la mateixa hora, obligant l'enemic a distribuir les seves forces, a acudir a mil llocs a la vegada i impedir que, com avui, sense comandament únic per la nostra part l'enemic abans d'arribar l'hiver».

ELS. R. I., AL FRONT ARAGONES

Carretera enllà, sota el sol xardó d'agost, va passant el paisatge agrest i solitari del camp de la província d'Ocitània. A grans distàncies uns d'altres es van troenant els pobles que mes han soït els efectes de la carònia feixista fins que les nostres columnes, en el seu retro avancen, es desmuntaren del regim de terror. Els veïns de Lanaja, Alcubierre, Moreos... en veure arribar el nostre exèrcit, ja conquerit de la primera expedició, ens volten oferintnos corralins, amb la clàssica hospitalitat aragonesa, begudes, fruites menjar...

Els apropem a Tardienta. Pels camps pròxims al poble grupa de milicians s'entrenen per a la lluita. Detzenes de punys closos s'ajunten salutant la pàndora del S. R. I. Arribem al quartier general de la primera columna. Abraguades, estretes de mans, preguntes ràpides i emocionades. L'alegia fa espurnar els ulls d'alguns milicians de rostre col·lateral.

Fem llurament del material desplaçat a aquella columna i sortim a visitar les avançades i la línia de foc, acompanyada per un cap de centuria, Antoni Rubí, estimadíssim dels seus subordinats i que ha donat moltes proves de valentia en la lluita.

A un quilòmetre d'allà el poble trobem les primeres avançades, formades per grups pombarrosos de milicians, homes i dones, que alternen les tasques de vigilància amb la preparació del menjar per a cada grup i aprofiten els moments de lleure per al seu endegament personal. No es estrany veure alguna persona miliciana atrafegada amb els perolis i les cassoles, mentre algun company es banxa al canal tot aprofitant la seva estada dins de l'aigua per rentar qualsevol peça de roba que necessitava el tractament d'una energètica bugada.

El cotxe va avançant lentament, entre sortades i tronades, pel camí de ferradura que voreja el canal. Una cara coneguda ens crida l'atenció. Baixem del cotxe i ens acoquem a l'amic, que en distingir-nos s'aproxima sonriint. Es el dibujant Benítez. Fort, bru, de gest noble i paixà breu i concisa. Ell també ha volgut contribuir a la victòria de l'exèrcit de la Llibertat.

Arribem ja al final de les avançades. En un dels llocs més avançats, darrera una muralla de terra que guarda una metralladora, una miliciana rossa, de gran magnificència i perfil perfecte, aprofita els moments de descans osant la roba d'un company que va fer vestides amb els plats i cassoles que una altra companya renta a l'alguer d'un petit llac proper. Demaneu detalls del darrer combat:

—Fins allí — a una cinquanta metres d'on som — arribaren els feixistes en el seu atac. Però nosaltres no recularem ni una passa. Amb el foc de les metralladores i els fusells acomsegueírem fer-los fugir a la desbandada i els perseguírem després fins a l'entrada d'Almudévar. L'última que els resporcs que ens envien de Tardienta no pogueren arribar a temps! Del contrari, aquell dia ens hauríem apoderat d'Almudévar. Els feixistes — segons la deu milliciana — són cowards. Procur-

em manifestar l'objecte de la nostra visita: il·lurar una partide de robes i materials sanitaris que el S. R. I. distribueix setmanalment entre les diverses columnes antifeixistes que operen al front d'Aragó.

—No sabeu — diu Del Barrio — com agradaran aquestes atencions els companys. No és pas que el Comitè de Milícies no ens atengui devidament. Però les necessitats d'una

Notes oficials dels fronts

Facilitades pel Departament de Guerra del
Comitè Central de les Milícies Antifeixistes

Sector Osca

Comunica Crític d'Alcaldia d'Osca que ahir, a primeres hores de la matinada, els feixistes intentaren envoltar una de les avançades de la columna Ascaso, situada a dos quilòmetres i mig d'Osca. Els feixistes foren rebutjats i deixaren estesos al camp de batalla de 35 a 40 morts i 10 presoners. Entre aquests figuraven un tinent de la guàrdia civil, un capellà i un mestre que feia d'alféres d'una columna de l'«Alfonso Espanyol», i els restants estudiants. Aquests 10 presoners foren traslladats junts.

La columna Ortiz, Sud de l'Ebre, ha ocupat els pobles de Binaclete, Letur i Ansart, bo estreyant el sector que disposen dues línies no establecides.

En l'atac a aquest poble els feixistes han sortit prop de quatrecentes baixes. Hem capturat a l'emicne dos canons, dues metralladores, diverses fuells i 1000 muniçons de guerra.

Osera ha estat conabardada per l'artilleria enemics.

Pina a dos quarts de deu del matí d'ahir, fou bombardada per l'aviació, i a les dues de la tarda per l'artilleria de Quinto. No hi ha baixes.

A Gelsa hem fortificat les nostres posicions, on treballam constantment en l'atrinxerament.

Hi ha hagut un petit tiroteig i no hi ha hagut baixes. A les 9 del vespre un artiller de Quinto que és fill de Barcelona ha desertat i s'ha passat als nostres rangs. Aquest soldat comunica que les forces feixistes estan completament desmorallitzades i han afusellat paisans i adins militars, i entre ells el Tenent coronel Vicente Fernández, que era el que comandava el regiment de Calatayud, car era titular dels feixistes de república. Tot el sol-

servei de reconeixement, fins a Olca, company en sortir de la trinxera i prengueren a l'enemic 300 caps de bestiar de diferents classes. Aquestes forces regulars i milícies, han fet una operació que ha durat des de les cinc a les 19 i que ha estat una victòria completa per a les nostres forces. Hem rectificat el nostre front i pres l'objectiu proposat. L'enemic s'ha defensat acarniscadament, però al final ha estat posat en fugida i fou perseguit pels nostres avions. Hem agafat algunes metralladores, i un caporal i els soldats presoners que foren envoltats en unes terres que ocuparen; hi havia també molts cadàvers.

Els presoners ens explicaren que han tingut moltes baixes d'oficials i que la tropa està desmorallizada i disgustada; ens asseguren que anit passada foren afusellats viatgers per murmurar d'una guerra d'espanyola.

A Gelsa hem fortificat les nostres posicions, on treballam constantment en l'atrinxerament.

Hi ha hagut un petit tiroteig i no hi ha hagut baixes. A les 9 del vespre un artiller de Quinto que és fill de Barcelona ha desertat i s'ha passat als nostres rangs. Aquest soldat comunica que les forces feixistes estan completament desmorallitzades i han afusellat paisans i adins militars, i entre ells el Tenent coronel Vicente Fernández, que era el que comandava el regiment de Calatayud, car era titular dels feixistes de república. Tot el sol-

servei de reconeixement, fins a Olca, company en sortir de la trinxera i prengueren a l'enemic 300 caps de bestiar de diferents classes. Aquestes forces regulars i milícies, han fet una operació que ha durat des de les cinc a les 19 i que ha estat una victòria completa per a les nostres forces. Hem rectificat el nostre front i pres l'objectiu proposat. L'enemic s'ha defensat acarniscadament, però al final ha estat posat en fugida i fou perseguit pels nostres avions. Hem agafat algunes metralladores, i un caporal i els soldats presoners que foren envoltats en unes terres que ocuparen; hi havia també molts cadàvers.

Els presoners ens explicaren que han tingut moltes baixes d'oficials i que la tropa està desmorallizada i disgustada; ens asseguren que anit passada foren afusellats viatgers per murmurar d'una guerra d'espanyola.

A Gelsa hem fortificat les nostres posicions, on treballam constantment en l'atrinxerament.

Hi ha hagut un petit tiroteig i no hi ha hagut baixes. A les 9 del vespre un artiller de Quinto que és fill de Barcelona ha desertat i s'ha passat als nostres rangs. Aquest soldat comunica que les forces feixistes estan completament desmorallitzades i han afusellat paisans i adins militars, i entre ells el Tenent coronel Vicente Fernández, que era el que comandava el regiment de Calatayud, car era titular dels feixistes de república. Tot el sol-

servei de reconeixement, fins a Olca, company en sortir de la trinxera i prengueren a l'enemic 300 caps de bestiar de diferents classes. Aquestes forces regulars i milícies, han fet una operació que ha durat des de les cinc a les 19 i que ha estat una victòria completa per a les nostres forces. Hem rectificat el nostre front i pres l'objectiu proposat. L'enemic s'ha defensat acarniscadament, però al final ha estat posat en fugida i fou perseguit pels nostres avions. Hem agafat algunes metralladores, i un caporal i els soldats presoners que foren envoltats en unes terres que ocuparen; hi havia també molts cadàvers.

Els presoners ens explicaren que han tingut moltes baixes d'oficials i que la tropa està desmorallizada i disgustada; ens asseguren que anit passada foren afusellats viatgers per murmurar d'una guerra d'espanyola.

A Gelsa hem fortificat les nostres posicions, on treballam constantment en l'atrinxerament.

Hi ha hagut un petit tiroteig i no hi ha hagut baixes. A les 9 del vespre un artiller de Quinto que és fill de Barcelona ha desertat i s'ha passat als nostres rangs. Aquest soldat comunica que les forces feixistes estan completament desmorallitzades i han afusellat paisans i adins militars, i entre ells el Tenent coronel Vicente Fernández, que era el que comandava el regiment de Calatayud, car era titular dels feixistes de república. Tot el sol-

servei de reconeixement, fins a Olca, company en sortir de la trinxera i prengueren a l'enemic 300 caps de bestiar de diferents classes. Aquestes forces regulars i milícies, han fet una operació que ha durat des de les cinc a les 19 i que ha estat una victòria completa per a les nostres forces. Hem rectificat el nostre front i pres l'objectiu proposat. L'enemic s'ha defensat acarniscadament, però al final ha estat posat en fugida i fou perseguit pels nostres avions. Hem agafat algunes metralladores, i un caporal i els soldats presoners que foren envoltats en unes terres que ocuparen; hi havia també molts cadàvers.

Els presoners ens explicaren que han tingut moltes baixes d'oficials i que la tropa està desmorallizada i disgustada; ens asseguren que anit passada foren afusellats viatgers per murmurar d'una guerra d'espanyola.

A Gelsa hem fortificat les nostres posicions, on treballam constantment en l'atrinxerament.

Hi ha hagut un petit tiroteig i no hi ha hagut baixes. A les 9 del vespre un artiller de Quinto que és fill de Barcelona ha desertat i s'ha passat als nostres rangs. Aquest soldat comunica que les forces feixistes estan completament desmorallitzades i han afusellat paisans i adins militars, i entre ells el Tenent coronel Vicente Fernández, que era el que comandava el regiment de Calatayud, car era titular dels feixistes de república. Tot el sol-

servei de reconeixement, fins a Olca, company en sortir de la trinxera i prengueren a l'enemic 300 caps de bestiar de diferents classes. Aquestes forces regulars i milícies, han fet una operació que ha durat des de les cinc a les 19 i que ha estat una victòria completa per a les nostres forces. Hem rectificat el nostre front i pres l'objectiu proposat. L'enemic s'ha defensat acarniscadament, però al final ha estat posat en fugida i fou perseguit pels nostres avions. Hem agafat algunes metralladores, i un caporal i els soldats presoners que foren envoltats en unes terres que ocuparen; hi havia també molts cadàvers.

Els presoners ens explicaren que han tingut moltes baixes d'oficials i que la tropa està desmorallizada i disgustada; ens asseguren que anit passada foren afusellats viatgers per murmurar d'una guerra d'espanyola.

A Gelsa hem fortificat les nostres posicions, on treballam constantment en l'atrinxerament.

Hi ha hagut un petit tiroteig i no hi ha hagut baixes. A les 9 del vespre un artiller de Quinto que és fill de Barcelona ha desertat i s'ha passat als nostres rangs. Aquest soldat comunica que les forces feixistes estan completament desmorallitzades i han afusellat paisans i adins militars, i entre ells el Tenent coronel Vicente Fernández, que era el que comandava el regiment de Calatayud, car era titular dels feixistes de república. Tot el sol-

servei de reconeixement, fins a Olca, company en sortir de la trinxera i prengueren a l'enemic 300 caps de bestiar de diferents classes. Aquestes forces regulars i milícies, han fet una operació que ha durat des de les cinc a les 19 i que ha estat una victòria completa per a les nostres forces. Hem rectificat el nostre front i pres l'objectiu proposat. L'enemic s'ha defensat acarniscadament, però al final ha estat posat en fugida i fou perseguit pels nostres avions. Hem agafat algunes metralladores, i un caporal i els soldats presoners que foren envoltats en unes terres que ocuparen; hi havia també molts cadàvers.

Els presoners ens explicaren que han tingut moltes baixes d'oficials i que la tropa està desmorallizada i disgustada; ens asseguren que anit passada foren afusellats viatgers per murmurar d'una guerra d'espanyola.

A Gelsa hem fortificat les nostres posicions, on treballam constantment en l'atrinxerament.

Hi ha hagut un petit tiroteig i no hi ha hagut baixes. A les 9 del vespre un artiller de Quinto que és fill de Barcelona ha desertat i s'ha passat als nostres rangs. Aquest soldat comunica que les forces feixistes estan completament desmorallitzades i han afusellat paisans i adins militars, i entre ells el Tenent coronel Vicente Fernández, que era el que comandava el regiment de Calatayud, car era titular dels feixistes de república. Tot el sol-

servei de reconeixement, fins a Olca, company en sortir de la trinxera i prengueren a l'enemic 300 caps de bestiar de diferents classes. Aquestes forces regulars i milícies, han fet una operació que ha durat des de les cinc a les 19 i que ha estat una victòria completa per a les nostres forces. Hem rectificat el nostre front i pres l'objectiu proposat. L'enemic s'ha defensat acarniscadament, però al final ha estat posat en fugida i fou perseguit pels nostres avions. Hem agafat algunes metralladores, i un caporal i els soldats presoners que foren envoltats en unes terres que ocuparen; hi havia també molts cadàvers.

Els presoners ens explicaren que han tingut moltes baixes d'oficials i que la tropa està desmorallizada i disgustada; ens asseguren que anit passada foren afusellats viatgers per murmurar d'una guerra d'espanyola.

A Gelsa hem fortificat les nostres posicions, on treballam constantment en l'atrinxerament.

Hi ha hagut un petit tiroteig i no hi ha hagut baixes. A les 9 del vespre un artiller de Quinto que és fill de Barcelona ha desertat i s'ha passat als nostres rangs. Aquest soldat comunica que les forces feixistes estan completament desmorallitzades i han afusellat paisans i adins militars, i entre ells el Tenent coronel Vicente Fernández, que era el que comandava el regiment de Calatayud, car era titular dels feixistes de república. Tot el sol-

servei de reconeixement, fins a Olca, company en sortir de la trinxera i prengueren a l'enemic 300 caps de bestiar de diferents classes. Aquestes forces regulars i milícies, han fet una operació que ha durat des de les cinc a les 19 i que ha estat una victòria completa per a les nostres forces. Hem rectificat el nostre front i pres l'objectiu proposat. L'enemic s'ha defensat acarniscadament, però al final ha estat posat en fugida i fou perseguit pels nostres avions. Hem agafat algunes metralladores, i un caporal i els soldats presoners que foren envoltats en unes terres que ocuparen; hi havia també molts cadàvers.

Els presoners ens explicaren que han tingut moltes baixes d'oficials i que la tropa està desmorallizada i disgustada; ens asseguren que anit passada foren afusellats viatgers per murmurar d'una guerra d'espanyola.

A Gelsa hem fortificat les nostres posicions, on treballam constantment en l'atrinxerament.

Hi ha hagut un petit tiroteig i no hi ha hagut baixes. A les 9 del vespre un artiller de Quinto que és fill de Barcelona ha desertat i s'ha passat als nostres rangs. Aquest soldat comunica que les forces feixistes estan completament desmorallitzades i han afusellat paisans i adins militars, i entre ells el Tenent coronel Vicente Fernández, que era el que comandava el regiment de Calatayud, car era titular dels feixistes de república. Tot el sol-

servei de reconeixement, fins

Angel Estivill parla per a ULTIMA HORA

"Cal remarcar el gran fervor republicà i l'amor a Catalunya del coronel Villalba"

"La guerra al front d'Aragó és una lluita de posicions i de tècnica..."

El clergue, l'aristòcrata, el general i el capitalista, aquests nous gènerts de l'Apocalips que pels camps d'Espanya han encès les flamares trágiques de la guerra civil, tenen en el seu haver una veritable allau de cípures, una tan copiosa i intensa executòria de danys i crims que cap codi no podria, ni de bon tros lluny, sancionar-los degudament. Al costat de tot això, però, els devem quelcom. El seu aixecament, obrant com a reactiu, ha produït en els sectors republicans i obreristes un sorprenent floriment de valors positius, fins ara inèdits. Valors morals i materials, col·lectius i individuals, alguns d'ells completament insospitats.

A Catalunya aquesta eclosió ha estat força profusa, especialment en el que fa referència a les revelacions individuals, i així tenim els Villalba, Sandino, Bayo, Durutti, Del Barrio, Meana i molts d'altres...

I entre aquests Angel Estivill, company nostre de professió i avui en dia una de les figures més prestigioses de la lluita contra el feixisme. Però... no l'hem de descobrir ara. Ja tots el coneixen prou. I tots us leu carreg, també, que les seves manifestacions que sobre l'exèrcit popular que lluita a Aragó us transcrivim a continuació, tenen tota l'autoritat i el valor de procedir de qui, com ell, ha desenvolupat una extraordinària tasca organitzadora i directiva en aquest terreny.

ES VEIE QUE LA LLUITA ERA FORÇA DIFERENT DE LA DE LA CIUTAT

Un tipus completament diferent del que la gent sol atribuir als cabdills populars es el d'Angel Estivill. Res d'un aspecte ingest i dunes barbes profuses i agressives. Mentre parlen en una taula del Café de la Rambia ens fixem precisament en aquesta diguem-ne estafada a la imaginació popular. I necessitem contemplar la pistola metralladora i la granota de milícia que porta per a convèncer-nos que parlén no amb el nostre pacífic company de tasa periodística, sinó amb un dels caps de les més eficaces columnes que operen al front aragonès.

I mentre pels amplis finestres es veuen bigarrades i pintoresques les noves Rambles, prodigiosament animes pels nous aspectes que els ha aportat la revolució, comencem a parlar:

COM ES EL NOSTRE EXERCIT
Amic Estivill: Voldriem saber el que en realitat és el nostre exèrcit al front aragonès i el que representa davant dels sublevats. La gent ha sentit a parlar de les victòries de l'entusiasme, de la seva gran eficàcia, i quan ja s'ha format un concepte optimista, aleshores vénen els emovientes emboscats: «Bé, si són valents. Però cada un tira per allà un vol... Manca disciplina. Deaconexa la tècnica militar... I, és clar, així...» I és com una dutxa freda...

Tot això últim es fals i ningú no té per qui sentir-se pessimista. I menys ara. El que passà... Veuràs: En un principi, després de la contundent victòria sobre els militars sublevats a Barcelona, les forces populars caigueren com un veritable allau sobre les terres d'Aragó. Allí, naturalment, no tenia galreb res de força organitzada. Embriagats de coratge i de confiança no pensaven en res. «Els axafarem com a la ciutat...» pensaven. I el resultat dels primers encontres amb les bandes feixistes disperses enfortí aquest criteri absurd. Fins que...

Vingué la primera topada a la realitat...

Això mateix. En topar amb la primera línia seriosa dels rebels es veié que la lluita allí era molt diferent de la sostinguda a la ciutat. Adquirir aquesta experiència costa alguns dolors. Es clar. S'havien llançat tan temeràriament endavant... A la nostra columna ens succeeí tan bé que d'això: Una fracció d'uns vuitanta homes, comandada pel capitán Mimenya, havia pres Almudevar galreb sense disparar un sol tret. I d'això en pervingué una confiança excessiva... En despertar-se, al dia següent, tinguérem una desagradable sorpresa: Tota la localitat era rodejada de feixistes armats fins a les dents i amb un copios material. No podien trencar aquell cercle i ens demanaren auxili a la retaguardia. Nosaltres tampoc no els podíem alliberar. A la fi poguèrem sortir mitjançant un estrany procediment: Amb dinamita anavem volant unes cases del poble obrint-ne les finestres fins a l'única lloc no dominat pels assedjadors...

LA GRAN FIGURA DEL CORONEL VILLALBA

A la columna Ascaso els passà el mateix que a nosaltres en els primers encontres. I a Durruti. Ens passà a tots. Ens donarem compte que per a aquella lluita calia empair una tècnica força diferent. Ens repliegàrem i prenguerem posicions. I aleshores vingué l'establir contacte amb el coronel Villalba, veritable cervell de l'exèrcit que opera a Aragó...

— Val realment tant com es diu?

— No. Tant no. Infinitament més. Tot el que es digui respecte a la seva pericia, ni seu valor, ni seus coneixements tècnics, resta pàlid davant del que és en realitat. Es el co-

— «El nostre exèrcit està profundament disciplinat», ens diu Estivill (Centelles)

ronel Mangada del front català, encara que jo el preferixo a aquell que d'altres. I, sobretot, cal remarcar el seu gran fervor republicà i el seu amor a Catalunya. Això d'altres millor que tot l'ho dirà l'adoçat que publica, de return de la seva visita a la Generalitat, al clar U. H. P., de Lleida. Aci la tens. Mira:

A LOS SOLDADOS, A LOS MILICIANOS Y AL PUEBLO — He ido del frente a Barcelona, y regreso de la capital catalana con el ánimo fortalecido y con un optimismo renovado. He estado con las autoridades populares, hemos hablado de la campaña y de los problemas y necesidades del frente. Cuanta comprensión, tanto ánimo y tesón en las decisiones! He visto el pueblo con el alma en vilo por nuestra victoria. ¡Cómo fortalece el espectáculo a un soldado como yo! He visitado las fábricas, en las que los obreros se han hecho cargo de la producción y la han organizado y la han superado. Aquello es lozano y lo fuerte de la nación. He visto como han improvisado y han creado potente y depurada técnicamente una industria de guerra; como resuelven las cuestiones que se plantean a su propia industria. Esto, yo de Barcelona, y lo do aquí; el ánimo, el coraje y el valor de los soldados, de los milicianos y de los jefes, es la victoria, esa victoria que no se hará esperar y que significará para nuestro país el principio de una era nueva, de una etapa espléndida en su historia, tantas veces gloriosa. — Coronel Villalba.

Villalba és un home —continua Estivill— que s'ha fet sàrcer del moment. La revolució no l'espanta. Unicament voldria encarri-la. —Villalba és un home —continua Estivill— que s'ha fet sàrcer del moment. La revolució no l'espanta. Unicament voldria encarri-la.

ES UNA LLUITA DE POSICIONS I DE TÈCNICA

—Però ens hem apartat del camí. Estàvem parlant de la transformació que haguerem de sofrir les nostres forces. Aquesta fou forçosa. Velírem que la lluita allà no era una mena de joc de l'oca. A més, no tenim galreb arms ni cap mena d'elements. Sols un entusiasme inigualable. En canvi l'enemic té abundant material i organització. I això, després de tot, és el que val a les guerres modernes...

—Així creus que aquesta té un aspecte de tal?

—Naturalment. No diré que sigui com la gran guerra, però la seva tòrica és la mateixa. Lluita de posicions, d'elements i de tècnica. I sobretot també d'organització a la retaguardia. Per això he insistit tant a demanar que totes les armes vagin al front i que s'organitzin la producció de municions i tot altre material de guerra. I que es tingui en compte el proveïment...

—A la fi sembla, però, que la gent comença a donar-se compte d'això...

—Sí. Des del meu darrer viatge, la cosa ha canviat. Moltes de les armes que hi havia començaren a ésser portades al front. L'opinió ha rebut força aqüest croada. Tinc la satisfacció que un article meu a «Treballs», en què insistia sobre això, fou reproduït per tota la premsa espanyola. Per aquest desarmament ciutadà s'ha de portar fins a l'extrem. Es absurda l'existència d'aquesta subjetges amb fusell pel carrer, un gran percentatge dels quals no fa altra cosa que passejar-se lluint el tipus davant de l'element femení i gravar amb el seu sostinent el pressupost del manteniment de l'exèrcit popular. Tot fusell, tot casco inactiu a la ciutat es gairebé un crim en aquestes circumstàncies.

EL NOSTRE EXERCIT ESTÀ PROFUNDAMENT DISCIPLINAT

— Ara allà al front —segueix dient Estivill— ja comencem a tenir armes i elements. I sobretot tècnica i experiència. Ens anem militaritzant. Això contra el que creuen alguns.

el batalló de la Seu d'Urgell, amb el capità Sacanell, amb l'heroic capità Zubia, un gran cor i un gran soldat, amb el capità Labandera, són una peça més d'aquest exèrcit popular que s'està creant.

UN FORMIDABLE SERVEI D'INFORMACIÓ

—I de la columna comandada per Del Barrio. Trueba i tu què me'n dius?

—Això es una cosa seriosa. Es sortir de Barcelona són uns tres-cents homes, gairebé sense armament. S'ens han anat afegeint molts centenars i ara ja tenim també metralladores, canons, municións. I, sobretot velèssiu quina unitat!

—Està composta únicament per elements del FSUC?

—Hi ha també una fracció de la C. N. T. de Manresa comandada per company Malsang, del qual només et podrà fer elogis de la seva capacitat i de la seva admirable solidaritat. Tenim també una dinamiters que són d'una eficàcia terrible. El que tenim, i per ara som els únics, és un formidable servei d'informació al camp enemic. No cal que et remarcui que ens ens ajuda en les nostres operacions.

Realment aquest servei informació del qual ens parla Estivill és d'una gran fidelitat i esqueridat. Reproduim una de les seves fulles d'informació, perquè us en feu ben b'carré:

«Primera columna en Tardienta. —

Bulletín de Informació núm. 10. Diària 23 de agosto de 1936.

Tardienta. — Esta noche parada en las 22,00, y las 23,00 disparó la artillería a esta población, sin producir daño. Sobre las 15 voló sobre este pueblo un avión enemigo. Se ha presentado el soldado A. G. S., del Regimiento de Galicia número 19, procedente de Almudevar. Manifiesta que la guardia de este pueblo es la siguiente:

Una Compañía del Regimiento 19. Una compañía del Regimiento 22. Una compañía del Regimiento de Carros. Una compañía de Zapadores. 300 falangistas.

Tres cañones pesados.

Dos del 75.

Un cañón antiaéreo y Veinticinco guardias civiles con un brigada.

Dice que tiene los puestos —mientes:

Casita Roja, junto a la carretera. Una Compañía de fusiles y 4 máquinas, que por la noche retiran, quedando únicamente la compañía de fusiles. En el canal, una Sección. En el caserío a un kilómetro de Almudevar pasó la parte de Huesca, los falangistas.

Parce estan esperando dos compañías del nuevo tercio que se está formando en Zaragoza.

Es necesario tengamos cuidado, pues todas las compañías llevan banderines rojos, para hacernos creer que se someten y luego efectuar la traición.

Dice que en Jaca, donde estaba de guardia el Regimiento, fusilaron entre muchísimos otros al brigada Beltrán, el sargento Canjapé i al director de la Música, todos por tener ideas republicanas.

Zaragoza. — Se ha hecho cargo del mando de la quinta División el ex general faccioso Miguel Ponte, cesando el ex general Gil Yuste, que ha sido nombrado miembro de la Junta de Defensa.

Parecen confirmarse los tiroteos que diariamente se producen en el interior de la ciudad, porque en «El Noticiero» del día 22 del actual se da cuenta de los funerales de un guardia de asalto que murió a consecuencia de las heridas recibidas en el barrio de las Delicias.

Ha llegado a Zaragoza procedente de Barcelona el ex jefe de policía Adolfo Aparicio y sus agentes.

Ha muerto en Oyarzún el teniente coronel Ortiz de Zarate a consecuencia de las heridas recibidas en el día 15 en Erlay, sector de un.

Burgos. — Han llegado a Burgos fuerzas de Regulares de Larache al mando del ex comandante faccioso Leonardo Ropero.

Navarra. — Han restablecido en toda Navarra la Compañía de Jesús. Cerrada esta información a las 24. Tardienta, 23 de agosto de 1936. El Oficina del Servicio, Sacanell.

EL NOSTRE EXERCIT CADA DIA S'ENFORTEIX MES

Hem parlat molt amb Angel Estivill. Tan copiosament, que si ho traslladessim tot al paper, ompliríem tantes quartilles que els linotipistes s'alixerien com un sol home per demanar el nostre cap. Per això trunquem aquesta conversa! I li fem una darrera pregunta:

—Quines impressions personals tens de la lluita? De la seva durada?

—Què vols que et digui. Això és tan elàstic... Sols puc dir que anem bé. Molt bé. El nostre exercit cada dia s'enforteix més. Els rebats en canvi es debiliten... Això sol ja dóna dret, ja obliga a ésser optimista... La gent, però, ha de pensar que això no és una guerra de guerrilles, sinó, com ja he dit, de fronts, i una cosa així no es líquida en mitja hora.

—Però la dura...?

No ens ha pogut contestar. Ha vingut una veritable allau d'amics dels companys del partit i —home del díu— se han endut vergonyosament crivelant-lo també a preguntes sobre el que passa al front...

Rafael GONZALEZ

S'ha constituit l'Associació Popular de Cinema Amateur

La Comissió organitzadora de l'Associació Popular de Cinema Amateur, a fi de poder alegrar els infants, en la dolorosa situació que estan travessant, organitzarà sessions de cinema gratuït a totes les entitats benèfiques de Barcelona que ho demanin per escrit al domicili provisional, Consell de Cent, núm. 113. Així mateix les persones que vulguin contribuir a les despeses d'aquestes sessions, poden enviar els donatius al mateix domicili cada dimarts i dijous, de set a vuit del vespre. Per la C. O. Antoni Elies.

Els anys passen, però Douglas Fairbanks s'entesta a romandre fiel al tipus mític que sempre ha encarnat. Val a dir que la seva existència al llenç va tan illigada a la idea de l'heroi de les gestes impossibles que no sabrem imaginar-la al marge d'aquest rol. I és el seu fill, per cert, qui ha tingut el bon gust de no retre el pare, i així ha cercat per altres rutes l'èxit que ha trobat... Els casos es que Douglas, però, està ara enfusat en la seva nova producció que portarà el títol de «Marco Polo», dedicada a evocar les gestes del gran navegant. No cal dir com el tema és meravellos i capaç de donar un rendiment excepcional per poc que Douglas estigui inspirat i tingui l'assidència d'un bon equip de col·laboradors.

Sternberg ha dirigit una opereta!

Aquesta si que és bona! Josef von Sternberg, l'home dels assumptes tèrmols i apassionats, el director amic de veure les coses a través de la llúcidesa d'una mirada escrivadora, ha filmat una opereta. Si, senyora. Tal com sona. Una opereta. Com per demostrar del que és capaç. Tot gènere és bo en bones mans. Heus ací el que se'n acut. Veureu que se'n acuta aquesta primera realització musical del gran director, que es titula «Desafío», és interpretada per Grace Moore i Franchot Tone, i conté un acompañament musical escrit expressament pel violinista Fritz Kreisler. Aquest «Desafío», de Sternberg, «El gran Ziegfeld», de Robert Lonard i «San Francisco», de Van Dyke, són les tres películes que América ha tramès a la «IV Mostra Internazionale Cinematografica» de Venècia, que es va inaugurar diumenge va fer quinze dies.

Dilluns debutaran al Coliseum i a l'Urquinaona diverses atraccions de music-hall

Seguint el camí emprès, el Comitè Econòmic de Cinemes, i el seu afany de donar varietat als cartells dels cinemes que controla, s'ha disposat, per al proper dilluns dia 31 del debut, al Coliseum, de la gentil estrella de la cançó Emilia Domingo, i l'exquisida parella de ball Blas-Wilson. A l'Urquinaona, els débuts de les bellissimes germanes Mary-Cheilo i el famós intermediari Yorles.

En ambdós locals coincidiran aquests débuts amb el canvi de programa cinematogràfic.

PEL·LICLES

Les aventures de la gent del setè art

Beverly Roberts, la nova estrella de la Warner, estigué un cop presa a la Roquette, de París

—No em fa vergonya d'haver es- tat a la presó de París —diu Beverly Roberts.

Realment intrigada per aquesta declaració tan categorica, li preguntem: —Tinc la causa d'haver la arrestada en aquella ciutat, i Beverly ens diu: —Estic orgullosa que ho fossim, puis que m'enviaren a la presó per defensar el dret que té la joventut a la seva completa llibertat. De seguida totes elles tragueren les seves llargues de turista, però el guàrdia era despot a ordinari, per la qual cosa elles es sentiren insultades per les seves atrevides parades.

René, el seu i gentil jove francès, s'indignà en veure com el guàrdia tractava les noies, protestà per aquesta insubordinació l'agent de l'autoritat i díguet: «Doneu-vos pres en nom de la llei».

Les noies, en sentir aquell abús, començaren totes

ESCANARIS

Cartellera del teatre

ESPECTACLES PER A DEMÀ

(A tots els teatres començara la luna-
cіa a dos quarts de sis de la tarda)

APOLLO.—Drames. Director: Salvador

SIEGLA. Estrena de AGUILUAS

NEDERSON. Lluís Cortada per to-

ta la companyia.

BENICELA. Comèdia. Director: Ma-

qui PARIS. La comèdia de Pesse

1 i Roig. TABACO i CIGALLAS,

per Kintzler. Anita Tormo

Robert Samso.

CINC ANYS. VARÈS. Aut-

or. Enriqueta de Arce. Minut.

Troup Diaz. Germans Manzon,

els envaloses sevillans. Júlia

Santos. La Poma. Feliu an-

daldua. Godeon. Ascension Escrivà i

Germànes Barceló.

COMIC.—REVISTES. VARIETAT.

Aut. Enriqueta de Arce. Minut.

Troup Diaz. Germans Manzon,

els envaloses sevillans. Júlia

Santos. La Poma. Feliu an-

daldua. Godeon. Ascension Escrivà i

Germànes Barceló.

ESPAÑOLA.—VOCALS. Director: rep-

SANT. ÈLIE. Primera actriu. Pepeta

FORNER. MANIOBRES DE NITS,

per Josep Cisneros. La comèdia de

GRAN PRICE.—Palau de la dansa.

Diumenge, a les 5. Gran ball per

l'orquestra Price Band.

NOVEL·LA. COMPANYIES d'ART:

AL REDONDO: LA CALESERIA, per Banyuls, Gar-

cia, Gueret, Sedondo i Palacios.

NOU.—Director: Josep LLAMAS,

un altre director: Alexandre NOLLA.

POLIGRAMA.—Opera catalana. Director:

ENRIC SORRAS. Primera actuació:

Assumpció Casals. Altres primers:

director: Josep Cisneros. La comèdia de

EL TEATRE DEL PIATRA. EL FERNER DE CALAIS.

ROMEA.—COMPANYIA VILA-DAVI

—LA CANÇÓ DE LA FILLA DEL

MAIXANTS, per Maria Vila. Ma-

xiants, Miquel Ferrando, Sa-

marí Gómez.

VICTORIA.—COMPANYIA LIRICO-CASTELLANA.—LA SARSUERA d'LA DOGARESA,

per Àlvaro García, Bergota.

TIVOLI.—COMPANYIA d'OPERA:

EL GRINGOTELLO, per Espinàs i San-

tagostin.

AVIS.—A tots els teatres s'ha estat

servits d'escena i sala son controlats

per la C.N.T.

Tot el serveis son gratuïts

i que es suprimita la rende

la complirà.

Tots els serveis funcionen en règim

socialitzat i per aquest motiu no es

donen entrades de favor.

Així, les sales no estan suprimides

la claus.

Cartellera del cinema

A tots els CINEALES (espectacles

serà controlat des de les 4 fins a

les 8 del matí).

ACTUALITATS.—"Escapades de man-

comics" (los majors del món).

NOVA ZELANDA: FAIS NOTICIARI: Su-

sa en bala; Moviment revolu-

cio al front de Saragossa.

AMERICA.—Una de les indiscòrtes,

el viatge solitari i "Buque sin

puertos".

ARNAU.—"Són com un amor," «Es

mi nom» i "El rey de sols".

ASTOR.—"El desastre d'una mar-

a mediterrània" i "Los diablos

revolucionaris a Barcelona i Madrid.

CAFITOL.—"Escandalo 1835," "La

magia de la música i "Successos Mo-

dernistes" (successos modernes).

CINELA.—"Acumulació," "Uns mil-

explosius emocionants i "Cine-

mèrics".

COLISEUM.—"La seta de fugues," "Par-

ticular News," "Comèdia de es-

persa," "Trio Olympio," "Jackie Raez"

i "Marta i el seu amic" (la

mata pata). Comica i "La virgen de

Wimpole Streets".

ATLANTIC.—"A 300 per hora," "Reino

sobre el riu," "El desastre de los

astros" i "El valor del chino Chang.

CAPITAL.—"Un vaquerillo," "La magia

de la música i "Successos Mo-

dernistes" (successos modernes).

CINEMA.—"Acumulació," "Uns mil-

explosius emocionants i "Cine-

mèrics".

COLISEUM.—"La seta de fugues," "Par-

ticular News," "Comèdia de es-

persa," "Trio Olympio," "Jackie Raez"

i "Marta i el seu amic" (la

mata pata). Comica i "La virgen de

Wimpole Streets".

ATLANTIC.—"A 300 per hora," "Reino

sobre el riu," "El desastre de los

astros" i "El valor del chino Chang.

CAPITAL.—"Un vaquerillo," "La magia

de la música i "Successos Mo-

dernistes" (successos modernes).

CINELA.—"Acumulació," "Uns mil-

explosius emocionants i "Cine-

mèrics".

COLISEUM.—"La seta de fugues," "Par-

ticular News," "Comèdia de es-

persa," "Trio Olympio," "Jackie Raez"

i "Marta i el seu amic" (la

mata pata). Comica i "La virgen de

Wimpole Streets".

ATLANTIC.—"A 300 per hora," "Reino

sobre el riu," "El desastre de los

astros" i "El valor del chino Chang.

CAPITAL.—"Un vaquerillo," "La magia

de la música i "Successos Mo-

dernistes" (successos modernes).

CINELA.—"Acumulació," "Uns mil-

explosius emocionants i "Cine-

mèrics".

COLISEUM.—"La seta de fugues," "Par-

ticular News," "Comèdia de es-

persa," "Trio Olympio," "Jackie Raez"

i "Marta i el seu amic" (la

mata pata). Comica i "La virgen de

Wimpole Streets".

ATLANTIC.—"A 300 per hora," "Reino

sobre el riu," "El desastre de los

astros" i "El valor del chino Chang.

CAPITAL.—"Un vaquerillo," "La magia

de la música i "Successos Mo-

dernistes" (successos modernes).

CINELA.—"Acumulació," "Uns mil-

explosius emocionants i "Cine-

mèrics".

COLISEUM.—"La seta de fugues," "Par-

ticular News," "Comèdia de es-

persa," "Trio Olympio," "Jackie Raez"

i "Marta i el seu amic" (la

mata pata). Comica i "La virgen de

Wimpole Streets".

ATLANTIC.—"A 300 per hora," "Reino

sobre el riu," "El desastre de los

astros" i "El valor del chino Chang.

CAPITAL.—"Un vaquerillo," "La magia

de la música i "Successos Mo-

dernistes" (successos modernes).

CINELA.—"Acumulació," "Uns mil-

explosius emocionants i "Cine-

mèrics".

COLISEUM.—"La seta de fugues," "Par-

ticular News," "Comèdia de es-

persa," "Trio Olympio," "Jackie Raez"

i "Marta i el seu amic" (la

mata pata). Comica i "La virgen de

Wimpole Streets".

ATLANTIC.—"A 300 per hora," "Reino

sobre el riu," "El desastre de los

astros" i "El valor del chino Chang.

CAPITAL.—"Un vaquerillo," "La magia

de la música i "Successos Mo-

dernistes" (successos modernes).

CINELA.—"Acumulació," "Uns mil-

explosius emocionants i "Cine-

mèrics".

COLISEUM.—"La seta de fugues," "Par-

ticular News," "Comèdia de es-

persa," "Trio Olympio," "Jackie Raez"

i "Marta i el seu amic" (la

mata pata). Comica i "La virgen de

Wimpole Streets".

ATLANTIC.—"A 300 per hora," "Reino

sobre el riu," "El desastre de los

astros" i "El valor del chino Chang.

CAPITAL.—"Un vaquerillo," "La magia

de la música i "Successos Mo-

dernistes" (successos modernes).

CINELA.—"Acumulació," "Uns mil-

explosius emocionants i "Cine-

mèrics".

UNA ENERGICA NOTA DEL COMITÉ REGIONAL DE LA C.N.T.

"Han de cessar fulminantment les actuacions dels grups que recorren la regió"

Solidaridad Obrera publica la siguiente nota del Comité Regional de la C.N.T.:

«Continuamente llegan a nosotros quejas de las actuaciones de grupos que recorren la región y por cuenta propia actúan, sin tener en cuenta las necesidades de la localidad, ni tampoco las determinaciones de la organización.

Confidéndonos a la actuación responsable que debe presidir nuestros actos, decidimos hacer constar lo siguiente:

1º Que en ninguna localidad deben de atender a quienes no vayan expresamente avalados por este Comité para colaborar en las tareas a realizar allí, en la propaganda, orientación y lucha antifascista.

2º Que ninguna localidad debe permitir que nadie se inicie de alimento ni nada, si no va debidamente autorizado por el Comité Central de Asturias.

3º Que cuantos grupos circulen por la región, sin nuestro aval, deben regresar a su localidad de origen y cesar en sus actuaciones. Este Comité avalará a los grupos que tengan que realizar alguna tarea en las localidades, siempre que sepa que es necesaria su presencia allí, y aun una vez en la localidad, como representantes nuestros que serán, habrán de entrevistarse con los organismos afines de la localidad para actuar de acuerdo con las necesidades de allí.

Es clara y concreta nuestra posición. No puede aceptarse lo que algunos grupos realizan de forma irresponsable, deshaciendo en algunas ocasiones, con sus intervenciones, la obra constructiva que se realiza en las propagandas y orientaciones que emanan de la organización. Por otra parte, en el orden de abastecimientos de víveres, etc., hay un Comité Central residente en Barcelona, que es quien está autorizado UNICAMENTE para realizar esa obra de abastecimiento. Las localidades, según acuerdo regional de la C.N.T., deberán mantener la relación debida con los Comités Comarcas, para que éstos hagan las demandas de cuanto se necesite al Comité Central de Asturias, surtiendo al propio tiempo de cuanto haga falta a la Comarca.

Que cada cual sepa cumplir con su deber y estar a la altura que las necesidades del momento exigen.

Fraternalmente, por el Comité Regional de Cataluña.

EL SECRETARIADO

Barcelona, 26 de agosto, 1936.»

Així que es vulgular s'entrarà a Còrdova

Madrid, 27.—El redactor de *Atuendo Obrero*, Cristóbal Valenzuela que ha tornat del front de Còrdoba diu que la ciutat està prácticament al nostre poder. Si no s'ha pres encara ha estat per combinacions tècniques de l'alt comandament.

Cascajo amenaça recentment amb rendir-se, i Quelpo de Llano li contesta: «Si el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;

lloraran; i si vén a Sevilla, t'afusellaré jo.

La situació de Còrdoba i de Cascajo és desesperada. La població civil està de terrataments i capitalistes fugint cap a Sevilla i la classe mitjana i obrera, abandona la ciutat cap a les nostres posicions.

Quan el comandament militar da ni l'ordre d'entrar a Còrdova, s'ha entrat.

—Sí el llores, els roigs t'afusellen;